

NAZIV PREDMETA		CRKVENA UMJETNOST				
Kod	KBT: 106 ISVU: 82557	Godina studija	I.			
Nositelj/i predmeta	Prof. dr. sc. Branko Matulić	Bodovna vrijednost (ECTS)	3			
Suradnici		Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V	T
			45			
Status predmeta	Obvezni	Postotak primjene e-učenja				
OPIS PREDMETA						
Ciljevi predmeta	Upoznavanje s temeljnim činjenicama vezanim za povijesne, civilizacijsko-kulturološke, a posebno filozofsko-teološko-liturgijske potke razvoja, dosega i značenja kršćanske, a u užem smislu katoličke crkvene, odnosno sakralne likovne umjetnosti, te način primjene stečenih kompetencija u katehetskom radu.					
Uvjeti za upis predmeta i ulazne kompetencije potrebne za predmet						
Očekivani ishodi učenja na razini predmeta (4-10 ishoda učenja)	Nakon uspješno završenog predmeta student će moći: 1. Identificirati, navesti i rastumačiti temeljne pojmove povezane s razvojem i značenjem crkvene, odnosno sakralne umjetnosti. 2. Prepoznati i objasniti temeljna etička, tj. filozofsko-teološko-liturgijska i estetska načela različitih stilskih razdoblja u crkvenoj, odnosno sakralnoj umjetnosti. 3. Razviti vizualnu percepciju u prepoznavanju različitih likovnih izražajnih oblika na tehnološkoj i sadržajnoj razini. 4. Prepoznati, povezati i rastumačiti vezu između predaje, tradicije, apokrifnih i kanonskih tekstova i likovnog stvaralaštva crkvene, odnosno sakralne umjetnosti u okviru i izvan liturgijskih čina. 5. Primijeniti usvojena etička i estetska načela likovnog stvaralaštva crkvene, odnosno sakralne umjetnosti u katehetskom radu kao univerzalnim sredstvom komunikacije s posebnim naglaskom na fenomenologiju likovnog izraza kao simboličnog govora. 6. Argumentirati o nedjeljivosti, odnosno stalnom i aktivnom utjecaju i doprinosu crkvene umjetnosti u odnosu na liturgijske čine. 7. Osvijestiti potrebu stalne skrbi, čuvanja i obnove crkvene i sakralne likovne baštine i poticanje suvremenih likovnih izraza u službi liturgije i izvan nje.					
Sadržaj predmeta detaljno razrađen prema satnici nastave	Uvodno predavanje (1,5). Teologija slike (1,5). Kršćanski simboli (1,5 sat) Temeljni pojmovi kršćanske ikonografije (1,5). Dioklecijan i kršćanstvo, terenska nastava u Dioklecijanovoj palači (3). Likovne tehnike (1,5). Ranokršćanska umjetnost (1,5). Likovnost blagdana Svih Svetih (1,5). Predromanička crkvena umjetnost (1,5). Predromanička crkvena umjetnost u Hrvatskoj(1,5). Liturgijske boje (1,5). Romanička crkvena umjetnost (1,5). Romanička crkvena umjetnost u Hrvatskoj (1,5). Simbolika brojeva u crkvenoj umjetnosti (1,5). Gotička crkvena umjetnost (1,5). Gotička crkvena umjetnost u Hrvatskoj (1,5). Teologija jaslca u likovnim umjetnostima (1,5).					

	Renesansna (manirizam) crkvena umjetnost (1,5). Renesansna crkvena umjetnost u Hrvatskoj (1,5). Barokna (rokoko) crkvena umjetnost (1,5). Barokna crkvena umjetnost u Hrvatskoj (1,5). Crkvena umjetnost od baroka do moderne (1,5). Crkvena umjetnost u svjetlu suvremene umjetnosti (1,5). Ivo Dulčić – paradigma moderne umjetnosti i sakralnosti (1,5). Suvremena crkvena arhitektura i liturgijski prostor (1,5). Suvremeni hrvatski likovni umjetnici i pojam sakralnog (1,5). Umjetnost, umjetnici i pape (1,5). Zaštita crkvene likovne baštine-primjer zaštite mozaika I. Dulčića (1,5). Zaključna razmatranja (1,5).					
Vrste izvođenja nastave:	☒ predavanja ☐ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ on line u cijelosti ☐ mješovito e-učenje ☒ terenska nastava			☐ samostalni zadaci ☐ multimedija ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ (ostalo upisati)		
Obveze studenata	Redovito pohađanje i aktivno sudjelovanje u nastavi, praćenje literature i polaganje ispita.					
Praćenje rada studenata (upisati udio u ECTS bodovima za svaku aktivnost tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta):	Pohađanje nastave	1,5	Istraživanje		Praktični rad	
	Eksperimentalni rad		Referat		Osobni rad i literatura (Ostalo upisati)	1,0
	Esej		Seminarski rad		(Ostalo upisati)	
	Kolokviji		Usmeni ispit	0,5	(Ostalo upisati)	
	Pismeni ispit		Projekt		(Ostalo upisati)	
Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Redovito pohađanje i aktivno sudjelovanje u nastavi ima 30 %, a znanje na usmenom ispitu 70 % udjela u vrjednovanju i ocjenjivanju.					
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov			Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija	
	H. W. Janson, <i>Povijest umjetnosti</i> , dopunjeno izdanje, Stanek, Varaždin, 2003.,					
	A. Badurina (ur.), <i>Leksikon ikonografije, liturgike i simbolike zapadnog kršćanstva</i> , Zagreb, 1996.			1		
	I. Šaško, <i>Per signa sensibilia: Liturgijski simbolički govor</i> , Glas Koncila, Zagreb, 2004.			1		
	<i>Enciklopedija hrvatske umjetnosti</i> 1 i 2, Zagreb, 1995.					
Dopunska literatura	A. Šuljić, <i>O odnosu likovne umjetnosti i kršćanstva, Slike i njihova moć</i> , Služba Božja 52 (2012.), br. 1, Split 2012., 51-60. I. Žižić, <i>Križ u ranokršćanskoj simbolici i liturgiji, Uz nekoliko bilješki o simbolima križa u Saloni</i> , Tuscolum 5, Solin 2012., 103-113. Z. S. Gojnik, A. Crnčević, M. O. Šćitaroci, <i>Utjecaji na preobrazbe kršćanske liturgijske arhitekture do 20. stoljeća</i> , Prostor 2 (42), 19 (2011), Zagreb, 2011., 282-295. A. Crnčević, <i>Baptisterij episkopalnoga centra u Saloni u liturgijsko-teološkom</i>					

	<i>kontekstu</i>, u: J. Dukić– S. Kovačić– E. Višić-Ljubić, Salonitansko-splitska Crkva u prvom tisućljeću kršćanske povijesti. Zbornik radova međunarodnoga znanstvenog skupa u povodu 1700. obljetnice mučeništva sv. Dujma, Split, 2008., 331-349. <i>Crkva i likovna umjetnost</i>. Radovi XLIV. Teološko-pastoralnoga tjedna u Zagrebu 27.-29. siječnja 2004., Bogoslovska smotra 74, Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2004. I. Koprek, <i>Crkva i umjetnost u obzoru istine i slobode</i>, u: Nova prisutnost I/1 (2003), Zagreb, 2003., 115-122. Lj. Mokrović, <i>Uzajamni utjecaj kršćanstva i umjetnosti na zajedničkom povijesnom putovanju</i> (I.dio); <i>Od ranokršćanstva do ranog srednjeg vijeka</i>, u: Obnovljeni život (56) 1 (2001), Filozofsko teološki institut Družbe Isusove, Zagreb, 2001., 79-102. Lj. Mokrović, <i>Uzajamni utjecaj kršćanstva i umjetnosti na zajedničkom povijesnom putovanju</i> (II.dio); <i>Od renesanse do 20. stoljeća</i>, u: Obnovljeni život (56) 2 (2001), Filozofsko teološki institut Družbe Isusove, Zagreb, 2001., 139-161. J. Ratzinger, <i>Art and Liturgy - The Question of Images</i>, <i>Adoremus Bulletin, Online Edition - Vol. VII, No. 10</i>: February 2002; http://www.adoremus.org/0202artliturgy.html J. Ratzinger, <i>Sacred art, inspired by faith, both reflects and informs the culture - Adoremus Bulletin, Online Edition - Vol. VIII, No. 1</i>: March 2002; http://www.adoremus.org/0302artliturgy.html Mircea Eliade, <i>The Sacred and the Profane: The Nature of Religion: The Significance of Religious Myth, Symbolism, and Ritual within Life and Culture</i>, New York: Harper & Row, 1961.
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	Interaktivna komunikacija sa studentima tijekom predavanja u sklopu interpretacijsko-analitičkog razgovora, putem elektroničke komunikacije i povratnih informacija nakon primitka sažetaka predavanja, provjera znanja na ispitu i putem službenog sustava praćenja kvalitete na sastavnicima.
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	

KOLEGIJ: **CRKVENA UMJETNOST** (KBT:106; ISVU: 82557)

Cilj kolegija kao kompetencija: Oposobiti studenta za	Ishod učenja: student će moći:	Način učenja	Metode poučavanja	Opterećenje ECTS	Način praćenja i provjere	Ocjena
Upoznavanje s temeljnim činjenicama vezanim za povijesne, civilizacijsko-kulturološke, a posebno filozofsko-teološko-liturgijske potke razvoja, dosega i značenja kršćanske, a u užem smislu katoličke crkvene, odnosno sakralne likovne umjetnosti, te način primjene stečenih kompetencija u katehetskom radu.	1. Identificirati, navesti i rastumačiti temeljne pojmove povezane s razvojem i značenjem crkvene, odnosno sakralne umjetnosti. 2. Prepoznati i objasniti temeljna etička, tj. filozofsko-teološko-liturgijska i estetska načela različitih stilskih razdoblja u crkvenoj, odnosno sakralnoj umjetnosti. 3. Razvijena vizualna percepcija u prepoznavanju različitih likovnih izražajnih oblika na tehnološkoj i sadržajnoj razini. 4. Prepoznati, povezati i rastumačiti vezu između predaje, tradicije, apokrifnih i kantskih tekstova i likovnog stvaralaštva crkvene, odnosno sakralne umjetnosti u okviru i izvan liturgijskih čina. 5. primjena usvojenih etičkih i estetskih načela likovnog stvaralaštva crkvene, odnosno sakralne umjetnosti u katehetskom radu kao univerzalnim sredstvom komunikacije s posebnim naglaskom na fenomenologiju likovnog izraza kao simboličnog govora 6. Spoznaja o nedjeljivosti, odnosno stalnom i aktivnom utjecaju i doprinosu crkvene umjetnosti u odnosu na liturgijske čine, 7. Spoznaja o potrebi stalne skrbi, čuvanja i obnove crkvene i sakralne likovne baštine i poticanje suvremenih likovnih izraza u službi liturgije i izvan nje.	1. Slušanje izlaganja. 2. Gledanje i promatranje crkvenih likovnih pojavnosti. 3. Vježbanje promatranja i deskripcije promatranog te stavljanje u kontekst. 4. Proučavanje literature i sistematsko zaključivanje.	1. Izlaganje, tumačenje temeljnih pojmova i teorija. Power point prezentacija i terenski obilazak umjetnina. 2. Izlaganje i rasprava, upućivanje na literaturu. 3. Vježbe promatranja i stvaranje imaginarnog vizualnog muzeja. 4. Tumačenje, uspoređivanje i analiza različitih likovnih djela sakralne (crkvene) umjetnosti.	3 ECS boda: 1,5 ECTS: pohađanje nastave 1 ECTS: osobni rad i literatura 0,5 ECTS: usmeni ispit	Evidencija o pohađanju nastave, sudjelovanje u raspravi, vježbe, proučavanje literature. Elementi završne ocjene: Završni ispit – 70% Pohađanje nastave – 30%	Nedovoljan (1): Ne posjeduje činjenično znanje iz svih ishoda. (2) Reproducira jednostavne sadržaje iz svih ishoda. (3) Reproducira i povezuje značenje crkvene umjetnosti i stavlja ih u teološko-liturgijski kontekst . Zaključivanje utemeljeno na teoriji i literaturi. (4) Početno sintetizira temeljna obilježja teološko-liturgijske potke sakralne umjetnosti kao i mogućnost primjene likovne komunikacije u katehezi. (5) Analitičko i jasno zaključ. s čvrstim uporištem u teoriji i literaturi.

